

დაამოუკიდებელი ინსპექტორის სამსახური
OFFICE OF INDEPENDENT INSPECTOR

საქმიანობის სტატისტიკური ანგარიში

2021 წლის
მეოთხე კვარტალი

თბილისი
2022

სარჩევი

შესავალი	3
1. ზოგადი სტატისტიკური ინფორმაცია	4
2. სტატისტიკური ინფორმაცია დისციპლინური საჩივრის ავტორთა შესახებ.....	5
3. სტატისტიკური ინფორმაცია საქმეთა კატეგორიების შესაბამისად.....	6
4. სტატისტიკური ინფორმაცია სასამართლო ინსტანციების შესაბამისად	7
5. სტატისტიკური ინფორმაცია მოსამართლეთა შესაბამისად.....	8
6. სტატისტიკური ინფორმაცია დისციპლინური გადაცდომების შესახებ.....	9
7. სტატისტიკური ინფორმაცია გადაცდომის სახეებისა და საქმეთა კატეგორიების შესაბამისად.....	10
7.1 საპროცესო ვადის დარღვევა.....	10
7.2 მოსამართლის მიერ სამოსამართლო უფლებამოსილების განხორციელება პირადი ინტერესის, პოლიტიკური ან სოციალური ზეგავლენით	10
7.3 მოსამართლის მიერ სხვა მოსამართლის, სასამართლოს აპარატის თანამშრომლის ან სასამართლო პროცესის მონაწილის მიმართ აშკარა უპატივცემულობის გამოხატვა	11
7.4 სხვა გადაცდომის სახეები	11
8. დამოუკიდებელი ინსპექტორის გადაწყვეტილებების სტატისტიკა.....	12
9. სტატისტიკური ინფორმაცია მომზადებული დასკვნების შესახებ.....	13

დამოუკიდებელი ინსპექტორის სამსახურის მიერ მომზადდა კვარტალური ანგარიში, რომელიც მოიცავს დამოუკიდებელი ინსპექტორის სამსახურის საქმიანობის შესახებ ინფორმაციას 2021 წლის 1 ოქტომბრიდან 31 დეკემბრის ჩათვლით.

დოკუმენტში წარმოდგენილი სტატისტიკური ინფორმაცია დამუშავებულია საჩივრის ავტორთა, საქმეთა კატეგორიების, სასამართლო ინსტანციების, დისციპლინური გადაცდომებისა და მომზადებული დასკვნების შესაბამისად.

2021 წლის მეოთხე კვარტალში, სტრატეგიული განვითარების ძირითადი მიმართულებების შესაბამისად, აქტივობების გარკვეული ნაწილი განხორციელდა. კამპანიის „გაიგე მეტი დისციპლინურ სამართალწარმოებაზე“, ფარგლებში დამოუკიდებელმა ინსპექტორმა სამუშაო შეხვედრა გამართა რამოდენიმე უმაღლესი სასწავლებლის იურიდიული ფაკულტეტის წარმომადგენელთან და შეხვედრის შედეგად ერთობლივი აქტივობები დაიგეგმა.

დამოუკიდებელი ინსპექტორის სამსახურმა ჩაატარა ეროვნული შეჯიბრი „სამოსამართლო ქცევა და დისციპლინა“, რომელიც მოსამართლეთა მიმართ დისციპლინური სამართალწარმოების პროცესის სიმულაციაა. პირველ ეროვნულ შეჯიბრში მონაწილეობის მისაღებად 30-მდე გუნდმა გაიარა რეგისტრაცია, რომელთაგან წერილობითი მოსაზრებები წარმოადგინა 14-მა გუნდმა, ხოლო ზეპირ სიმულაციაში მონაწილეობა 11-მა გუნდმა მიიღო. ეროვნული შეჯიბრის მიზანს მოსამართლეთა მიმართ დისციპლინური სამართალწარმოების შესახებ სტუდენტების ცნობიერების გაზრდა და დამოუკიდებელი ინსპექტორის სამსახურის პოპულარიზაცია წარმოადგენდა. შეჯიბრი ევროპის საბჭოს საქართველოს ოფისისა და საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი სკოლის ხელშეწყობით გაიმართა. გამარჯვებულებს როგორც ევროპის საბჭოს, ისე იუსტიციის უმაღლესი სკოლისა და დამოუკიდებელი ინსპექტორის სამსახურის მიერ დაწესებული პრიზები გადაეცათ.

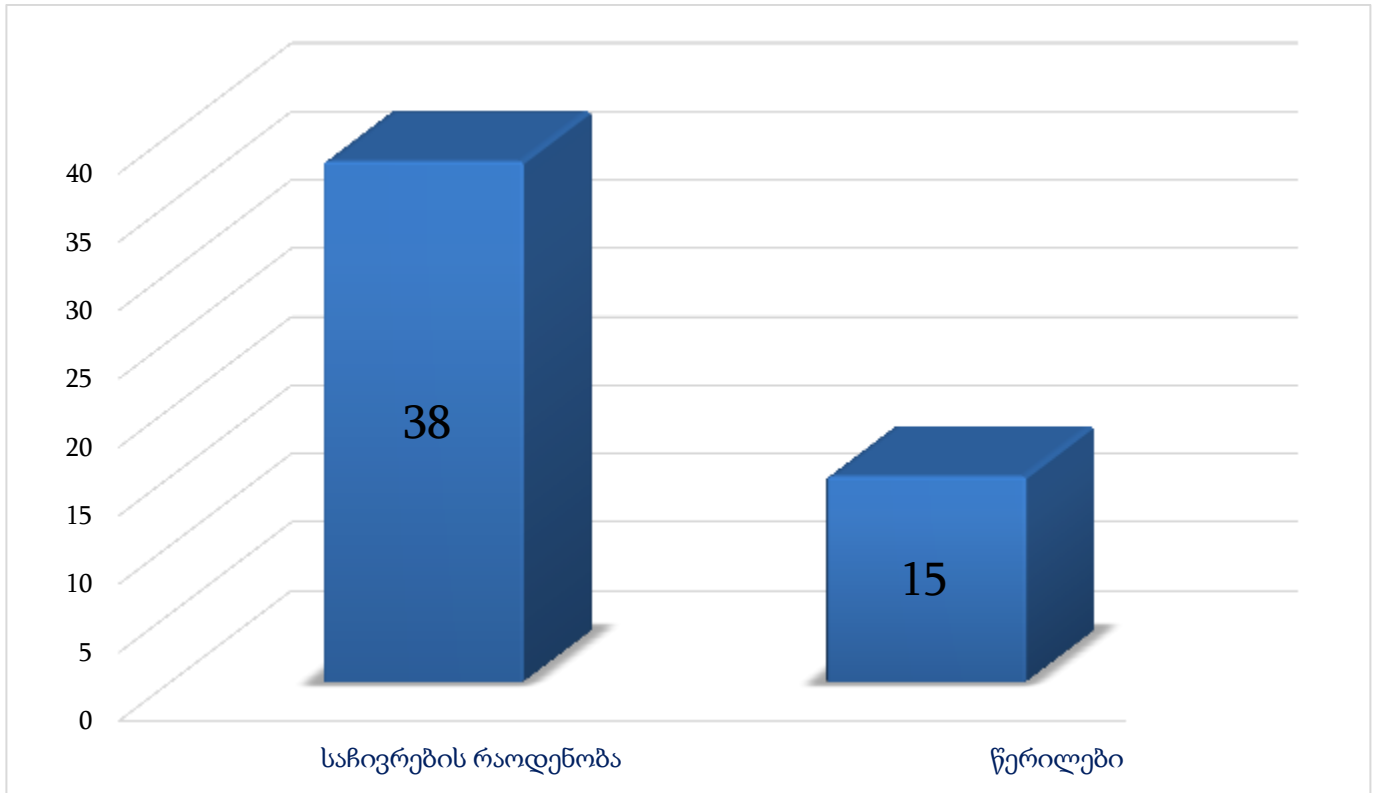
პანდემიის მიუხედავად, დისციპლინურ სამართალწარმოებასთან დაკავშირებული საკითხების შესახებ ცნობიერებისა და ცნობადობის გაზრდის მიზნით, დამოუკიდებელი ინსპექტორის სამსახური კვლავაც აგრძელებს აქტივობების განხორციელებას.

1. ზოგადი სტატისტიკური ინფორმაცია

დამოუკიდებელი ინსპექტორის სამსახურმა 2021 წლის 1 ოქტომბრიდან 31 დეკემბრის ჩათვლით განსახილველად მიიღო 38 დისციპლინური საჩივარი.

საანგარიშო პერიოდში ფორმის დაუცველად შემოსულია 15 წერილი, რის შემდეგაც საჩივრის ავტორებს გაეგზავნათ საჩივრის ფორმა და შევსების დეტალური ინსტრუქცია.

დამოუკიდებელი ინსპექტორის სამსახურის მიერ საჩივრების შესწავლის მიზნით, გაიგზავნა 45 წერილი და გამოთხოვილია წინასწარი მოკვლევითი საჭირო შესაბამისი ინფორმაცია.

საანგარიშო პერიოდში, ცხელი ხაზის საშუალებით 50-მდე კონსულტაცია გაიცა.

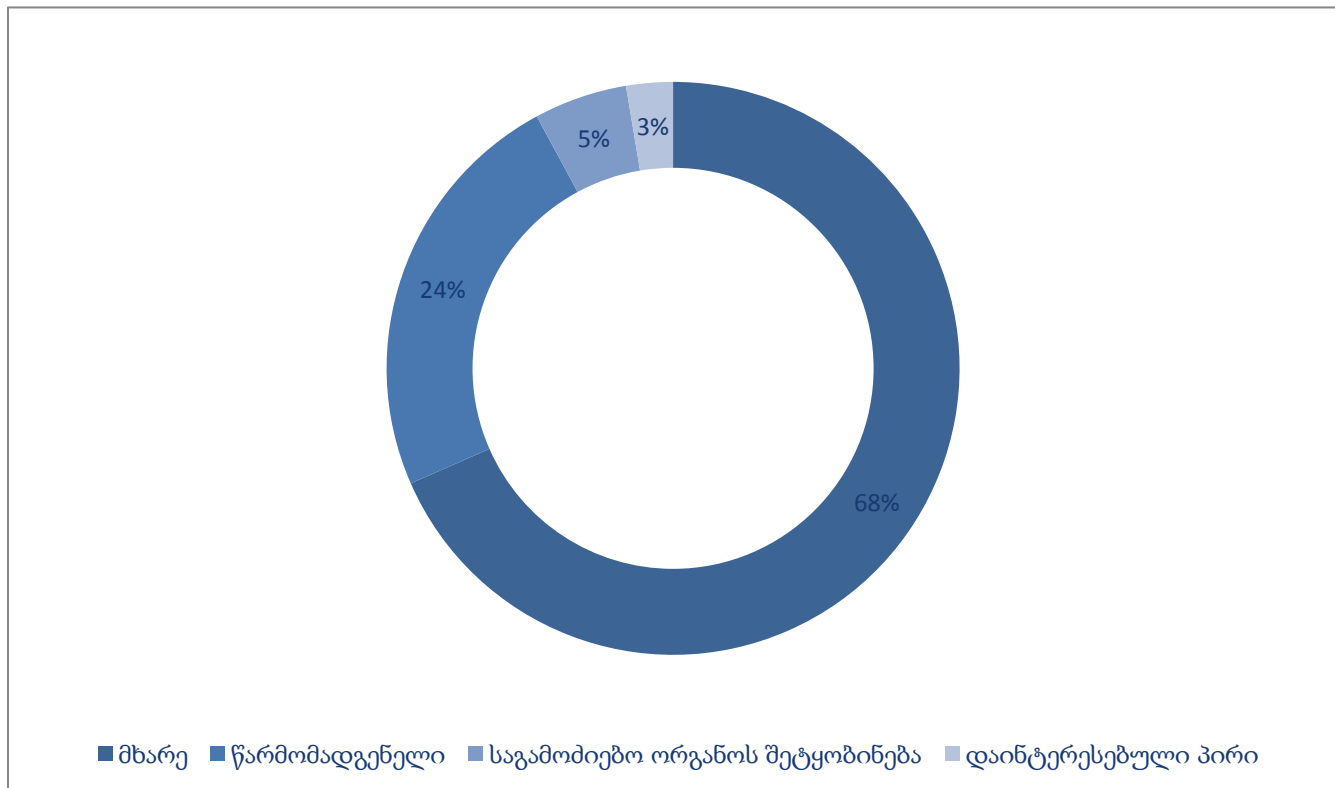

2. სტატისტიკური ინფორმაცია დისციპლინური საჩივრის ავტორთა შესახებ

საჩივრის ავტორთა შესახებ სტატისტიკური ინფორმაცია დამუშავებულია „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანულ კანონში მითითებული ჩამონათვალის გათვალისწინებით და სასამართლოში მიმდინარე საქმეებში მათი სტატუსის შესაბამისად.¹

2021 წლის მეოთხე კვარტალში საჩივრის ავტორთა უმრავლესობას წარმოადგენენ სასამართლოში მიმდინარე დავის მხარეები. მათმა საერთო რაოდენობამ საჩივრის ავტორთა 68% შეადგინა. წარმომადგენელთა მიერ შემოტანილი საჩივრების რაოდენობის მაჩვენებელი 24%-ია, ხოლო დაინტერესებულ პირთა მიერ წარმოდგენილი საჩივრები 3%. აღსანიშნავია, რომ საგამომიებო ორგანოს მიერ წარმოდგენილი ინფორმაცია დისციპლინური სამართალწარმოების დაწყების საფუძველი 5%-ის შემთხვევაში გახდა.

საანგარიშო პერიოდში დისციპლინური სამართალწარმოება არ დაწყებულა სახალხო დამცველის ანგარიშის, მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებში გავრცელებული ინფორმაციისა, თუ მოხსენებითი ბარათების საფუძველზე.

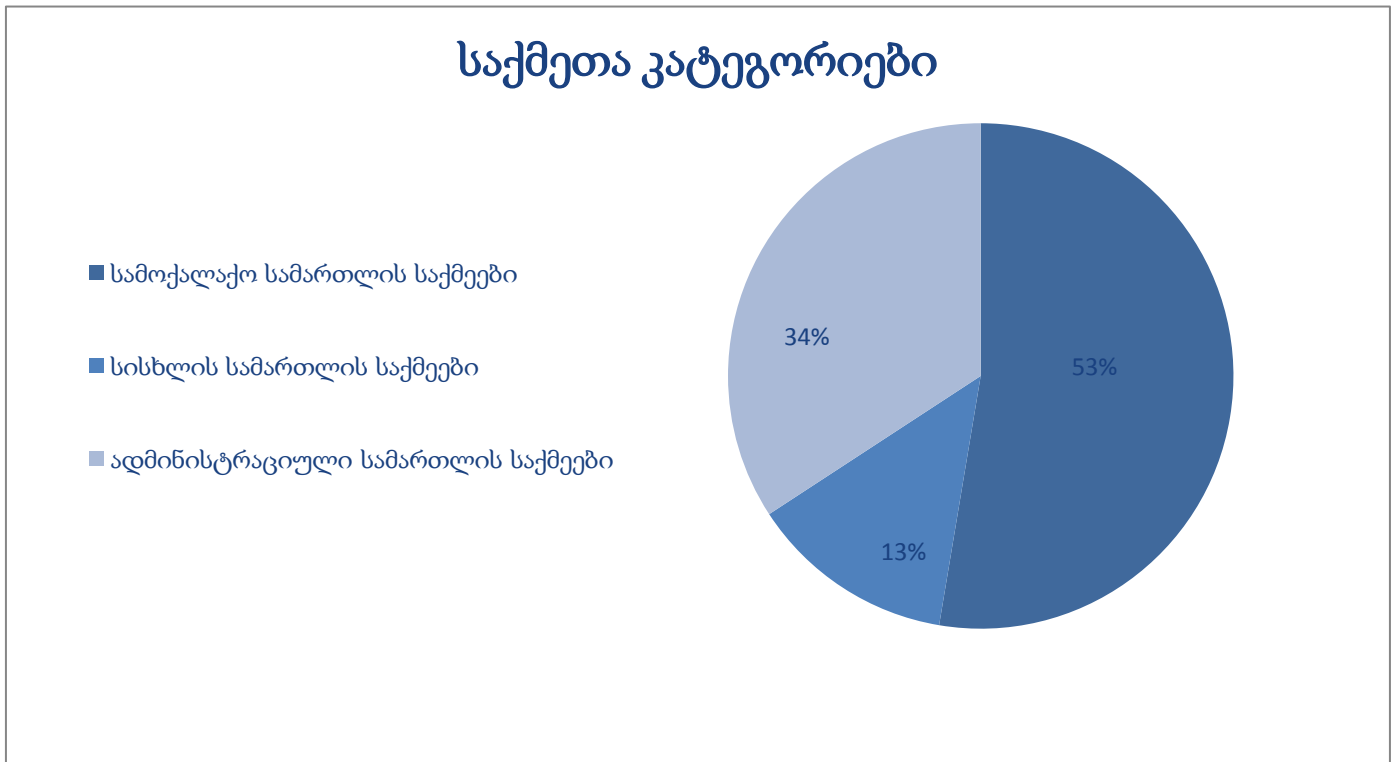

¹ საჩივრის ავტორებს წარმოადგენენ: მხარეები, წარმომადგენლები (კანონიერი წარმომადგენლები, წარმომადგენლობითი უფლებამოსილების მქონე პირები, ადვოკატები), დაინტერესებული პირები (საქმეში მონაწილე მხარის ოჯახის წევრი, სხდომაზე დამსწრე ან ნებისმიერი სხვა პირი), სახალხო დამცველი. ასევე, დისციპლინური სამართალწარმოება შეიძლება დაიწყოს მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებში გავრცელებული ინფორმაციისა და მოხსენებითი ბარათების საფუძველზე.

3. სტატისტიკური ინფორმაცია საქმეთა კატეგორიების შესაბამისად

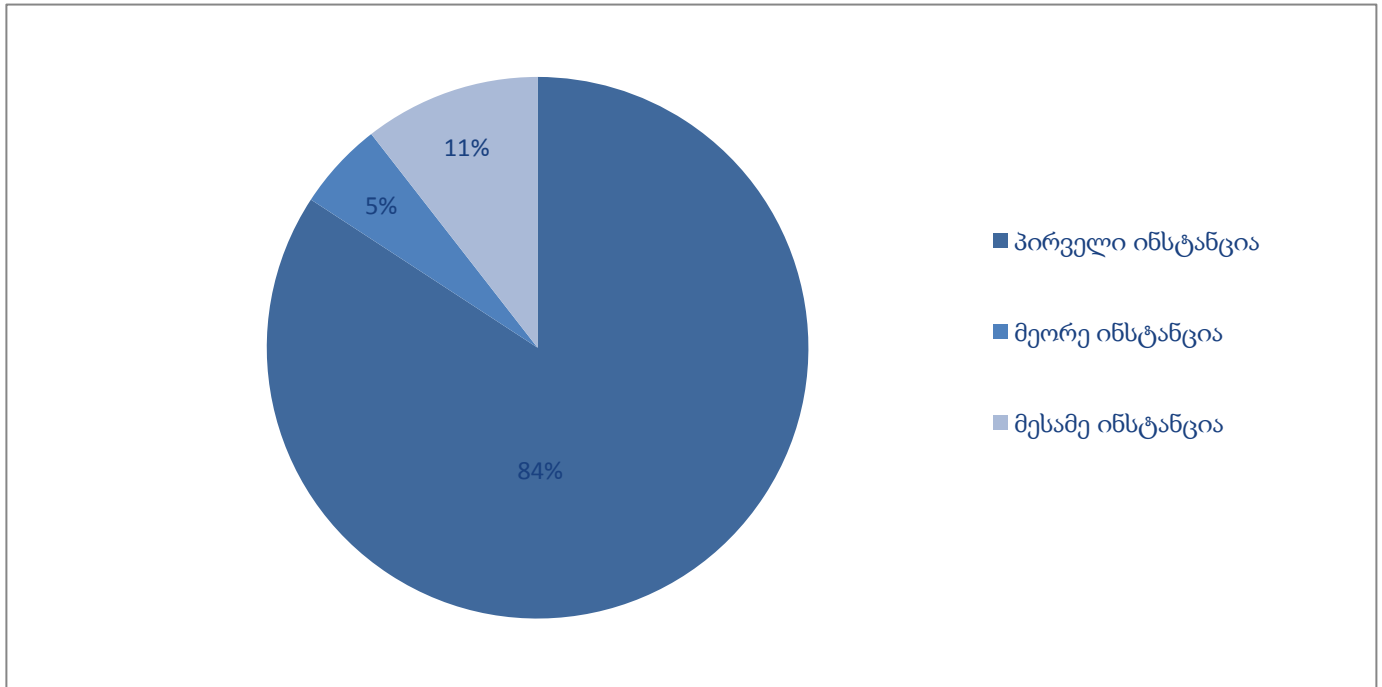
2021 წლის მეოთხე კვარტალში შემოსული საჩივრების უმრავლესობა სამოქალაქო სამართლის საქმეებს შეეხება და მათი პროცენტული მაჩვენებელი 53%-ს შეადგენს. ადმინისტრაციული სამართლის საქმეებთან დაკავშირებით წარმოდგენილი საჩივრების რაოდენობა 34%-ია, ხოლო სისხლის სამართლის საქმეთა განხილვის პროცესში მოსამართლეთა მიერ შესაძლო დისციპლინური გადაცდომის ჩადენის თაობაზე საჩივრების 13%-ია წარმოდგენილი.

4. სტატისტიკური ინფორმაცია სასამართლო ინსტანციების შესაბამისად

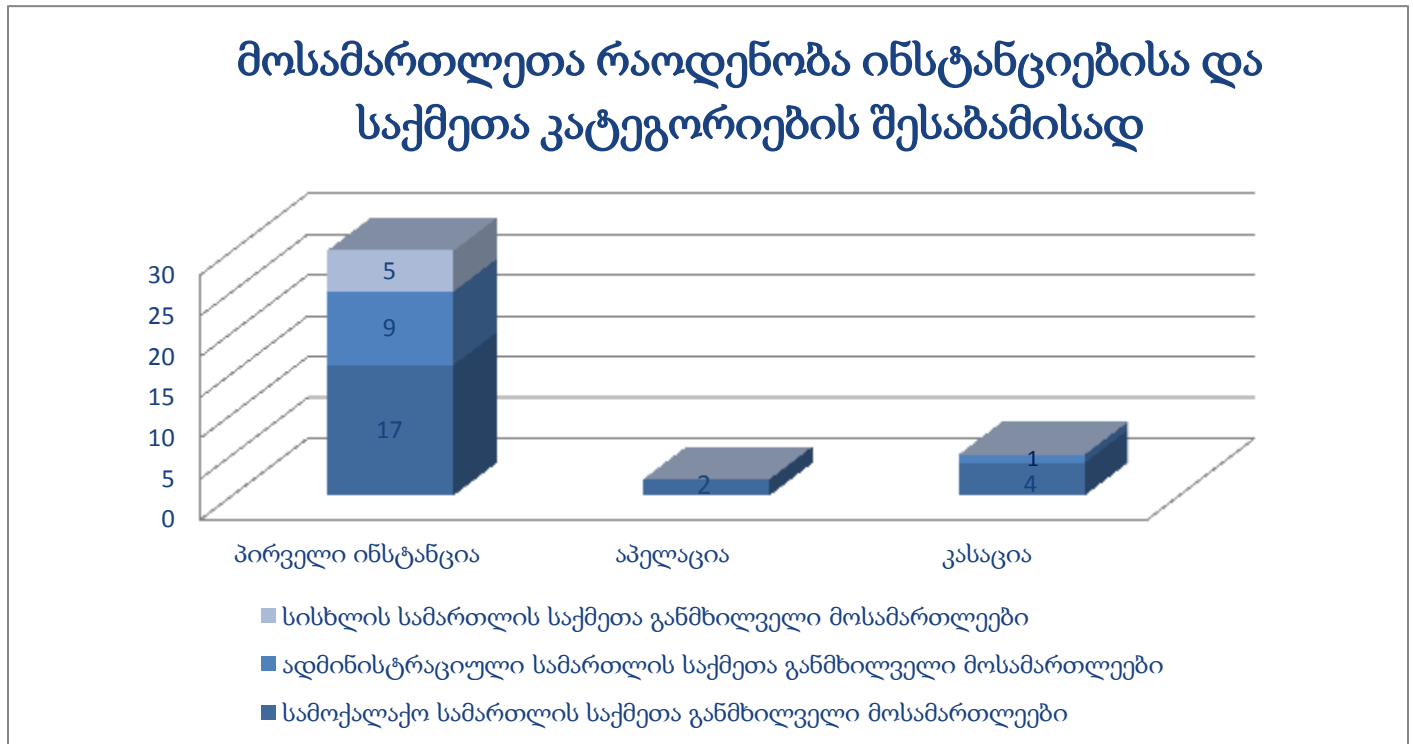
საქმეთა განზოგადების შედეგად დადგინდა, რომ 2021 წლის მეოთხე კვარტალში საჩივრების 84% პირველი ინსტანციის მოსამართლეებს შეეხებოდა, მეორე ინსტანციის მოსამართლეთა მიმართ საჩივრების 5%, ხოლო მესამე ინსტანციის მოსამართლეთა მიმართ - 11% იყო წარმოდგენილი.

5. სტატისტიკური ინფორმაცია მოსამართლეთა შესაბამისად

საანგარიშო პერიოდში წინასწარი მოკვლევასათვის წარმოებაში არსებული 38 საჩივარი 37 მოსამართლეს ეხება.² მოსამართლეთა მიმართ წარმოდგენილი საჩივრების რაოდენობა სასამართლო ინსტანციებისა და საქმეთა კატეგორიების შესაბამისად შემდეგნაირად ნაწილდება:

შემოსული საჩივრების მაჩვენებლისა და აღნიშნულ საჩივრებში მოსამართლეთა შესახებ მონაცემების გაანალიზების შედეგად შეიძლება მივიჩნიოთ, რომ შემოსული საჩივრების 53.3% პირველი ინსტანციის სამოქალაქო საქმეთა განმხილველ მოსამართლეებს შეეხება. ამავე ინსტანციის ადმინისტრაციულ საქმეთა განმხილველ მოსამართლეთა მიმართ წარმოდგენილი საჩივრების რაოდენობა 30%-ს შეადგენს, ხოლო სისხლის სამართლის საქმეთა განმხილველ მოსამართლეთა მიმართ საჩივრების 5%-ია წარმოდგენილი.

რაც შეეხება სააპელაციო ინსტანციის სასამართლოს, საჩივრების 100% აღნიშნული ინსტანციის სამოქალაქო საქმეთა განმხილველ მოსამართლეთა მიმართაა წარმოდგენილი.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა განმხილველ მოსამართლეთა მიმართ საჩივრების 80%-ია წარმოდგენილი, ადმინისტრაციულ საქმეთა განმხილველ მოსამართლეთა მიმართ წარმოდგენილი საჩივრების რაოდენობა 20%-ს შეადგენს, ხოლო ამავე ინსტანციის სისხლის სამართლის საქმეთა კატეგორიის განმხილველ მოსამართლეთა მიმართ საჩივარი საანგარიშო პერიოდში არ ყოფილა წარმოდგენილი.

² აღსანიშნავია, რომ ზოგიერთი მოსამართლე განიხილავს სამი ან ორი კატეგორიის საქმეს. ამასთან, ზოგიერთი მოსამართლის მიმართ წარმოდგენილია რამდენიმე საჩივარი. შესაბამისად, განსხვავდება მოსამართლეთა რაოდენობა შემოსული საჩივრებისა თუ კატეგორიებში მოსამართლეთა რაოდენობისგან.

6. სტატისტიკური ინფორმაცია დისციპლინური გადაცდომების შესახებ

„საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹ მუხლის მე-8 პუნქტი ითვალისწინებს 20 სხვადასხვა სახის დისციპლინურ გადაცდომას. საანგარიშო პერიოდში საჩივრები მხოლოდ 10 სხვადასხვა ქვეპუნქტში ასახულ ქმედებას შეეხებოდა. მათი უმრავლესობა საპროცესო ვადის დარღვევასა და პირადი ინტერესით სამოსამართლო უფლებამოსილების განხორციელებაზეა წარმოდგენილი. ამასთან, მხოლოდ კანონიერება სადავოდ იყო გამხდარი 5 საჩივარში, ხოლო 3 საჩივარში კანონიერებასთან ერთად საჩივრის ავტორები დისციპლინური გადაცდომის შესაძლო ჩადენის ფაქტებზეც უთითებდნენ.

7. სტატისტიკური ინფორმაცია გადაცდომის სახეებისა და საქმეთა კატეგორიების შესაბამისად

მნიშვნელოვანია ცალკე გამოვყოთ ინფორმაცია, წარმოდგენილ საჩივრებში, ინსტანციებისა და საქმეთა კატეგორიების მიხედვით რომელი გადაცდომის სახე ჭარბობს. წინამდებარე თავში წარმოდგენილია 38 დისციპლინურ საჩივარში მითითებული გადაცდომის სახეების ანალიზი და სტატისტიკა.

7.1. საპროცესო ვადის დარღვევა

მოსამართლის მიერ საქართველოს საპროცესო კანონმდებლობით დადგენილი ვადის არასაპატიო მიზეზით არსებითად დარღვევის შესაძლო ჩადენის ფაქტზე წინასწარი მოკვლევა მიმდინარეობდა 22 საჩივრის საფუძველზე.

საჩივრები ძირითადად შეეხებოდა სამოქალაქო საქმეებს, რომლებსაც პირველი ინსტანციის სასამართლოს მოსამართლეები განიხილავდნენ.

7.2. მოსამართლის მიერ სამოსამართლო უფლებამოსილების განხორციელება პირადი ინტერესის, პოლიტიკური ან სოციალური ზეგავლენით

დისციპლინური გადაცდომის სახე - მოსამართლის მიერ სამოსამართლო უფლებამოსილების განხორციელება პირადი ინტერესის, პოლიტიკური ან სოციალური ზეგავლენით, მსჯელობის საგანი გახდა 5 საჩივარში.

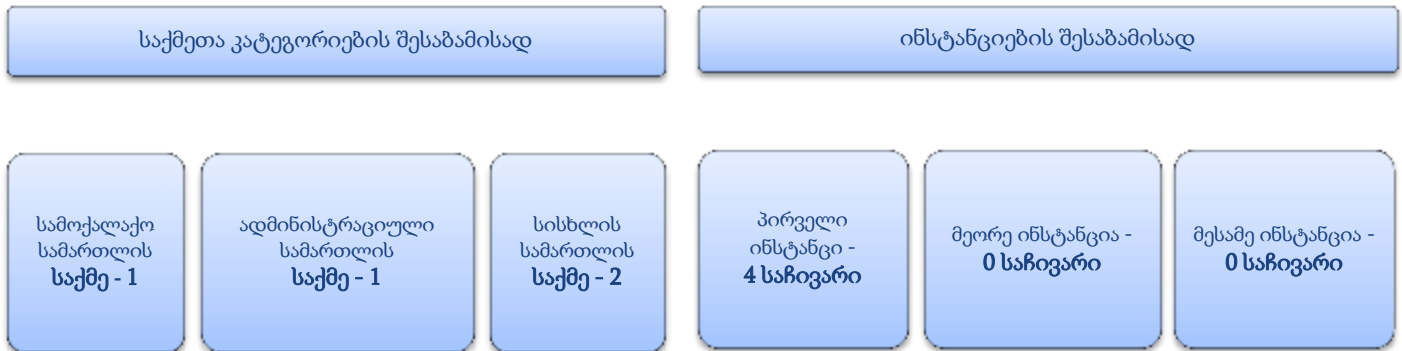
აღნიშნული საჩივრები პირველი ინსტანციის სასამართლოს მოსამართლეებს შეეხებოდა.

7.3. მოსამართლის მიერ სხვა მოსამართლის, სასამართლოს აპარატის თანამშრომლის ან სასამართლო პროცესის მონაწილის მიმართ აშკარა უპატივცემულობის გამოხატვა

მოსამართლის მიერ სასამართლო პროცესის მონაწილის მიმართ აშკარა უპატივცემულობის გამოხატვის საფუძველით წარმოდგენილი იყო 4 საჩივარი. აღნიშნული საჩივრები შეეხებოდა რაიონულ/საქალაქო სასამართლოს წარმოებაში არსებულ საქმეებს.

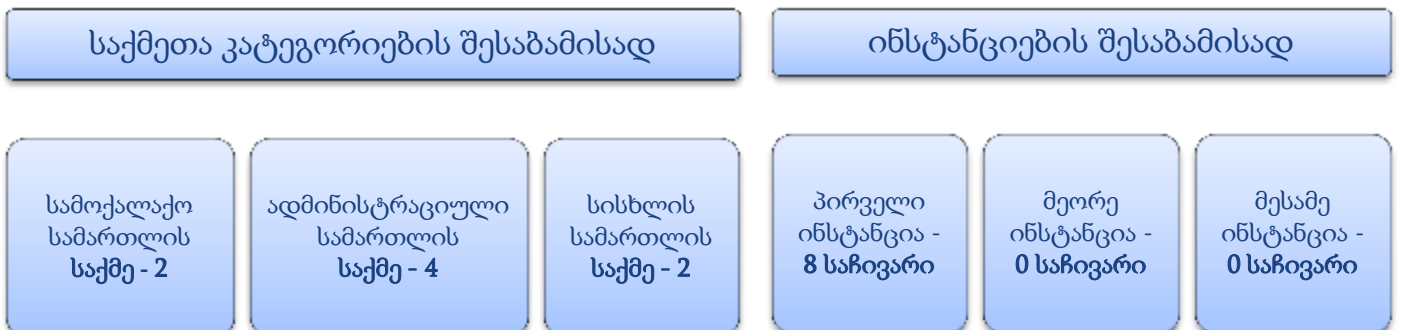
საჩივრები წარმოდგენილი იყო ყველა კატეგორიის საქმეზე.

7.4. სხვა გადაცდომის სახეები

დამოუკიდებელი ინსპექტორის სამსახურში დისციპლინური სამართალწარმოება მიმდინარეობდა 8 საჩივარზე, რომელიც შეეხებოდა 7 სავარაუდო გადაცდომას ესენია: სამოსამართლო უფლებამოსილების განხორციელებისას მოსამართლის სიტყვიერად ან სხვაგვარი ფორმით გამოხატული დისკრიმინაციული ქმედება ნებისმიერი პირის მიმართ ამა თუ იმ საფუძველით; სხვა მოსამართლის, სასამართლოს აპარატის თანამშრომლის ან სასამართლო პროცესის მონაწილის მიერ კანონის დარღვევისა და ამ პუნქტით გათვალისწინებული შესაძლო დისციპლინური გადაცდომის ფაქტის მოსამართლის მიერ რეაგირების გარეშე დატოვება, თუ მოსამართლე ამ ფაქტის თვითმხილველია; მოსამართლის მიერ კორუფციული სამართალდარღვევის ჩადენა; მოსამართლის მიერ საქმის აცილებაზე/თვითაცილებაზე უარის თქმა; მოსამართლის სხვა ქმედება, რომელიც არ შეეფერება მოსამართლის მაღალ სტატუსს; მოსამართლის მიერ პირადი და ინტენსიური (მეგობრული, ოჯახური) ურთიერთობის დამყარება უშუალოდ მის მიერ განსახილველ საქმეში პროცესის მონაწილესთან, რაც იწვევს მოსამართლის მიკერძოებას ან/და პროცესის მონაწილისთვის უპირატესობის მინიჭებას, თუ მას ჰქონდა ინფორმაცია მხარის შესახებ; მოსამართლის მიერ განსახილველი საქმის შედეგის წინასწარ გამჟღავნება, გარდა საქართველოს საპროცესო კანონმდებლობით გათვალისწინებული შემთხვევებისა.

ამ შემთხვევებში ყველაზე მეტი საჩივარი პირველი ინსტანციის მოსამართლეთა მიმართ იყო წარმოდგენილი.

8. დამოუკიდებელი ინსპექტორის გადაწყვეტილებების სტატისტიკა

საანგარიშო პერიოდში აქტის კანონიერების საფუძვლით წარმოდგენილი საჩივრებიდან წინასწარი მოკვლევა დასრულდა 13 საჩივარზე.³ აღნიშნული საჩივრების მოკვლევის შედეგად დამოუკიდებელმა ინსპექტორმა მიიღო 15 გადაწყვეტილება დისციპლინური სამართალწარმოების შეწყვეტის შესახებ.⁴ მათ შორის:

- ✓ 7 გადაწყვეტილება დისციპლინური სამართალწარმოების შეწყვეტის შესახებ, ვინაიდან საჩივარი მხოლოდ მოსამართლეთა მიერ გამოტანილი აქტის კანონიერებას შეეხებოდა;
- ✓ 8 გადაწყვეტილება დისციპლინური სამართალწარმოების ნაწილობრივ შეწყვეტის შესახებ.

7 გადაწყვეტილება, რომელზეც დისციპლინური სამართალწარმოება მხოლოდ კანონიერების შემოწმების საფუძვლით შეწყდა შეეხებოდა:

ამასთან, ერთ საჩივარზე, 3-წლიანი ხანდაზმულობის ვადის გასვლის გამო, მხარეს დისციპლინური სამართალწარმოების დაწყებაზე ეთქვა უარი.

³ მიმდინარე კვარტალში დისციპლინური საქმის წინასწარი მოკვლევა დასრულდა 2021 წლის მესამე კვარტალში მიღებულ ცხრა, მეოთხე კვარტალში მიღებულ 4 საჩივარზე.

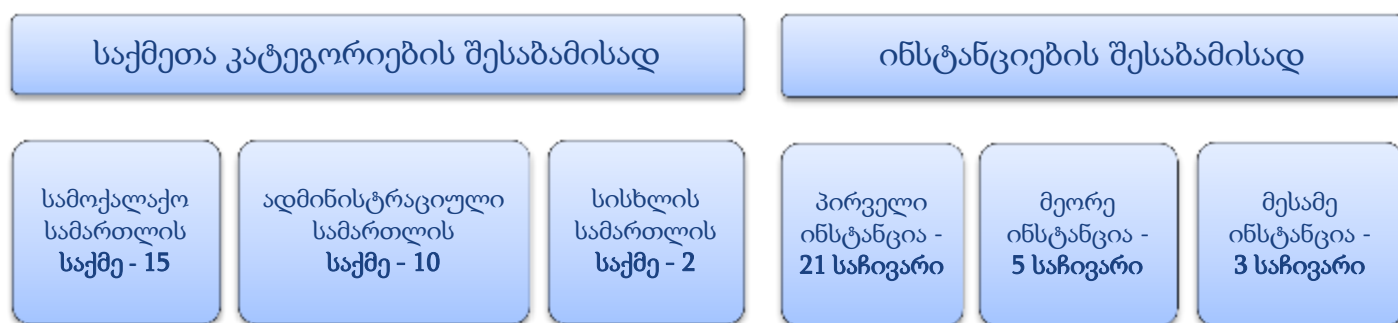
⁴ გადაწყვეტილებები მიღებულია ინდივიდუალური მოსამართლეების მიმართ. შესაბამისად, საჩივრების რაოდენობა განსხვავებულია მიღებული გადაწყვეტილებების რაოდენობისგან.

9. სტატისტიკური ინფორმაცია მომზადებული დასკვნების შესახებ

საანგარიშო პერიოდში დამოუკიდებელი ინსპექტორის მიერ მომზადდა 29 დასკვნა⁵ 32 მოსამართლის მიმართ.

აღნიშნული დასკვნები შეეხებოდა ვადის დარღვევის შესაძლო ჩადენის 18 ფაქტს; შეუფერებელი ქცევის 18 ფაქტს; სხვა მოსამართლის, სასამართლოს აპარატის თანამშრომლის ან სასამართლო პროცესის მონაწილის მიერ კანონის დარღვევისა და ამ პუნქტით გათვალისწინებული შესაძლო დისციპლინური გადაცდომის ფაქტის მოსამართლის მიერ რეაგირების გარეშე დატოვების 4 ფაქტს, თუ მოსამართლე ამ ფაქტის თვითმხილველია; უპატივცემულობის გამოხატვის 4 ფაქტს; აცილებაზე უარის თქმისა და მოსამართლის სტატუსისათვის შეუფერებელ 2-2 ფაქტს; კორუფციული სამართალდარღვევის ჩადენის 1 ფაქტსა და საქმის განხილვის შედეგის წინასწარ გამჟღავნების ერთ ფაქტს.⁶

დამცველის დახმარების უფლებითა და დამოუკიდებელი ინსპექტორის აცილების უფლებით არცერთ მოსამართლეს არ უსარგებლია, ისევე როგორც თვითაცილების უფლება დამოუკიდებელ ინსპექტორს არ გამოუყენებია.

⁵ „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75⁹ მუხლის შესაბამისად, დამოუკიდებელი ინსპექტორის გადაწყვეტილებით ორი საჩივარი გაერთიანდა ერთ წარმოებად და მიენიჭა ერთი ნომერი.

⁶ რიგ შემთხვევებში საჩივრის ავტორები ერთდროულად რამდენიმე შესაძლო გადაცდომაზე უთითებენ. შესაბამისად, საჩივრების რაოდენობა და საჩივრებში მითითებული სავარაუდო გადაცდომის სახეების რაოდენობა განსხვავებულია.